

תפקיד הכסף בחיים שלי

למורה:

שיעור זה הוא השיעור השלישי בתכנית "חינוך לאחריות" המיועד לכיתות ג'-ד', תחת החטיבה השנייה "אחריות שלי על הרכישות שלי".
מיקום השיעור ברצף הלמידה: שיעור שלישי בתכנית, אחרי שיעור "איפה מנוהל הכסף" ולפני שיעור "עובדים ומרוויחים".

נושאי השיעור:

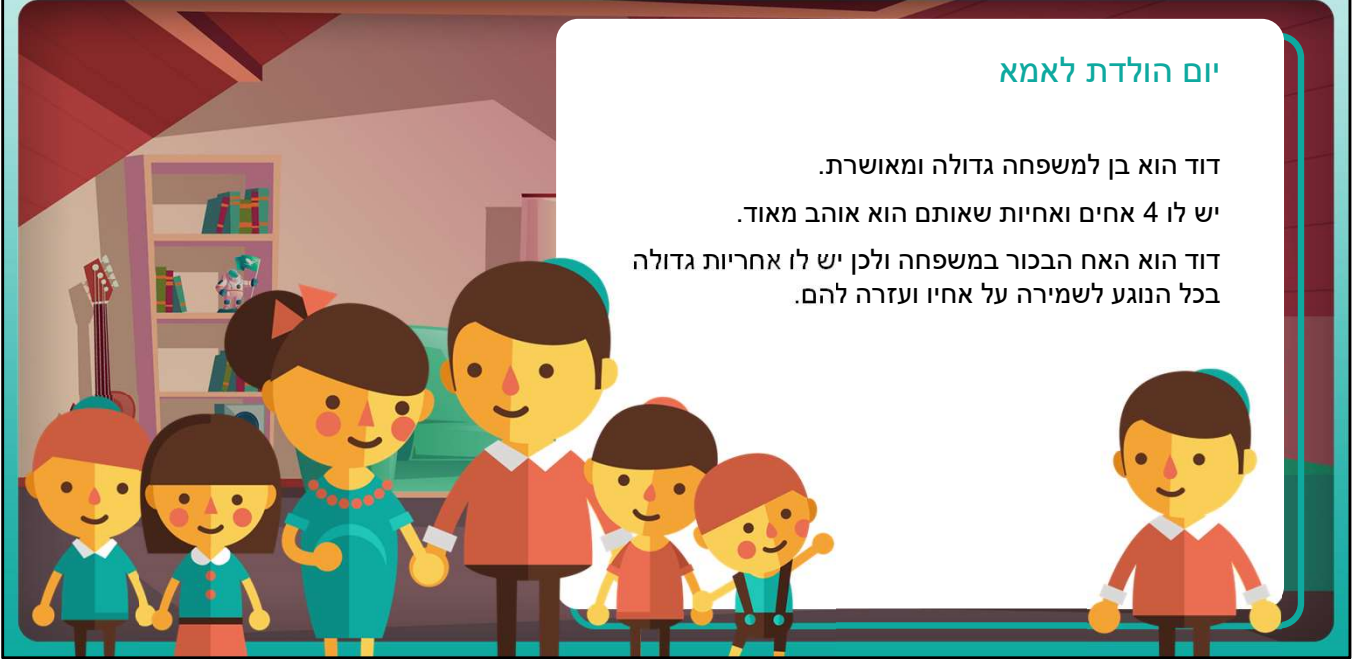
- ההכנסות וההוצאות שלי
- פרנסה
- הוצאות קבועות / משתנות

ציוד נדרש לשיעור:

- להצגת המצגת: מחשב, מקרן
- דפי עבודה (נספח א')

יום הולדת לאמא

דוד הוא בן למשפחה גדולה ומאושרת.
יש לו 4 אחים ואחיות שאותם הוא אוהב מאוד.
דוד הוא האח הבכור במשפחה ולכן יש לו אחריות גדולה
בכל הנוגע לשמירה על אחיו ועזרה להם.

למורה: (5 דק')
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

יום הולדת לאמא

את אוריה הוא אוסף מהגן,
לאליחי הוא עוזר בשיעורי הבית,
את אביהו הוא מלמד לצחצח שיניים
ועם אלישבע הוא מסדר את החדר.

הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

יום הולדת לאמא

בשבוע הבא זהו יום הולדתה של אמו של דוד.
דוד סיכם עם אחיו שכולם ייקחו חלק בהכנת המתנה.
אביהו ואלישבע יהיו אחראיים על הכנת הברכה, ואוריה
ואליחי על העוגה והנרות.

אך דוד רצה גם לקנות משהו צנוע לאמו.

למורה:
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

למורה:
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

בעודו מסתובב בין החנויות השונות בחיפוש אחר
מתנה צץ במוחו של דוד רעיון.

סבי אמר שבמכולת
מחפשים עובדים זמניים...
אולי כדאי שאלך לבדוק!

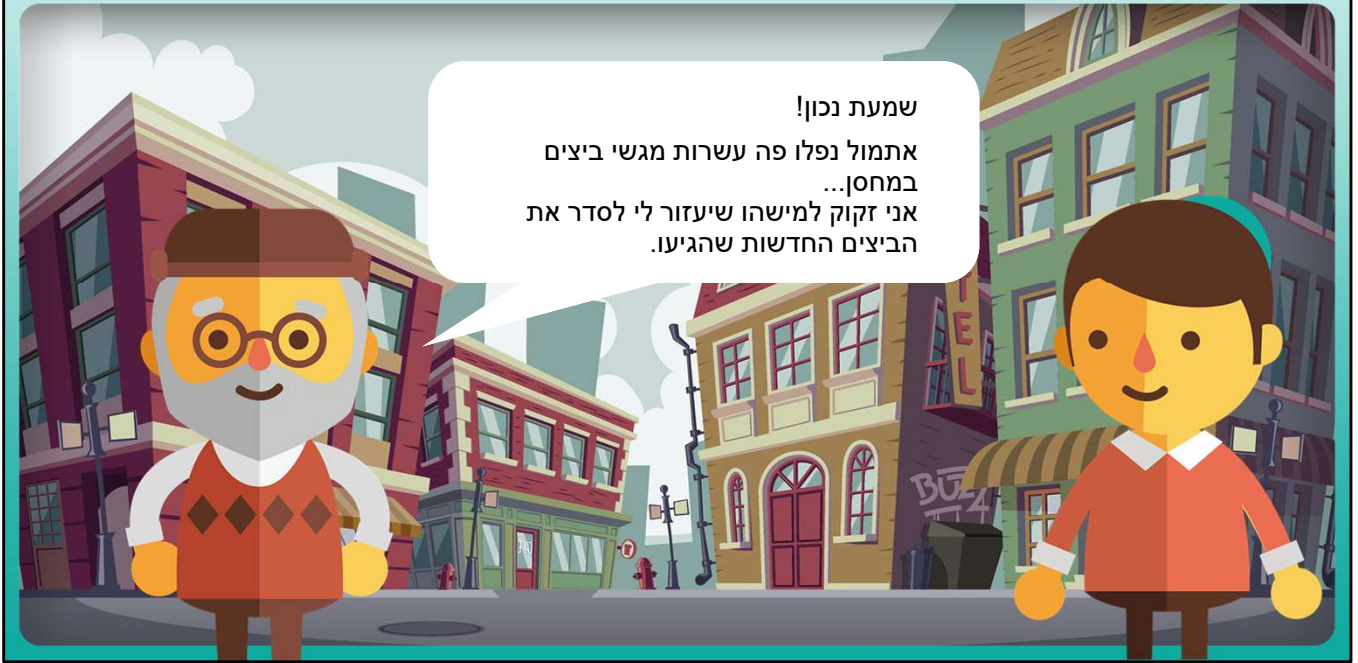
למורה:
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

הלך דוד למכולת ושאל את בעל המכולת:

שלום! שמעתי שמחפשים
פה עובדים זמניים. האם
אוכל לעבוד אצלך?

למורה:

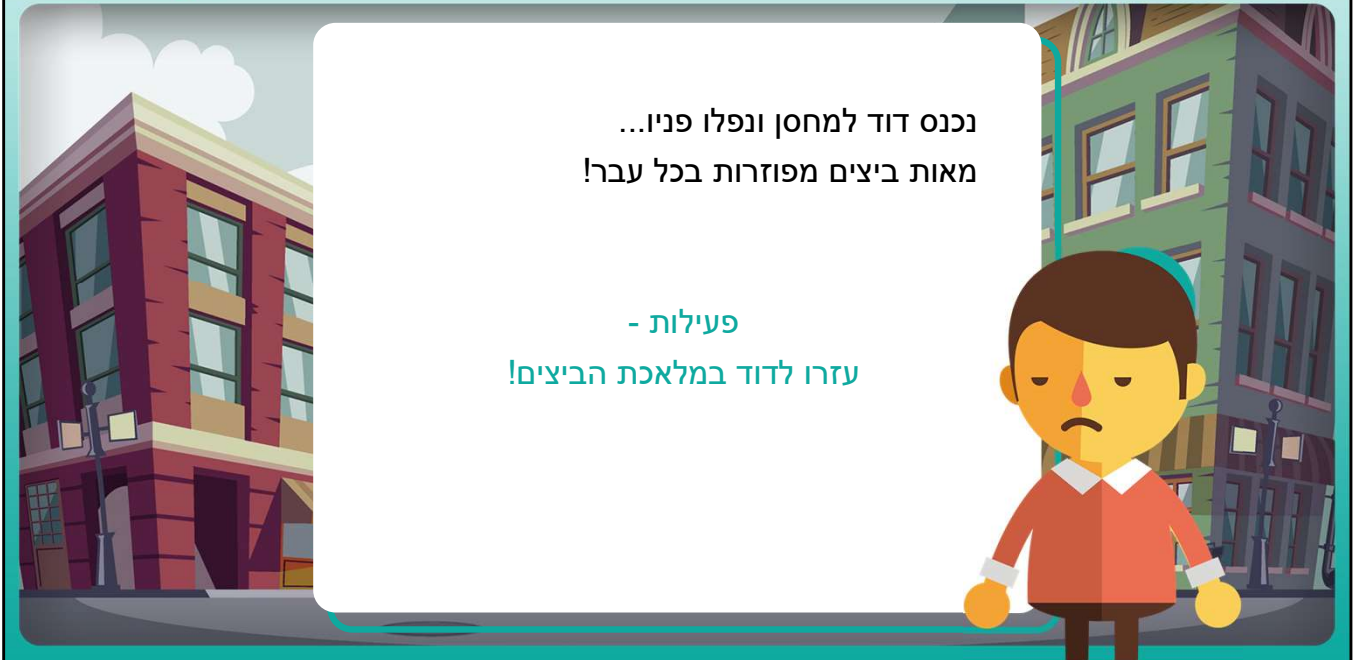
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

למורה:
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

למורה:
הקריאי את סיפור הרקע לתלמידים

למורה: (10 דק')
פעילות עבודה למען שכר
מטרת הפעילות: התלמידים "יעבדו" למען קבלת שכר.

ציוד נדרש:
- 2-4 ביצים קשות
- 2 כפות
- כסף מונופול / שטרות מודפסים על סך סכום קבוע.

מהלך הפעילות:
יש לחלק את הכיתה ל-2 קבוצות.
כל קבוצה עומדת בטור מסודר בקצה אחד של הכיתה בעוד המורה נמצאת בצד השני. על כל ראש קבוצה להחזיק כף בפיו ובה ביצה קשה. עליו להעביר את הביצה בלי שתיפול עד הוא מגיע לקצה השני של הכיתה. במידה והצליח הוא מקבל מהמורה נקודה (המעקב נרשם על הלוח). התלמיד מחזיר את הביצה (בידיים) לבא בתור בקבוצה ונעמד בסוף התור. לכל קבוצה יש 5 דק' להעביר כמה שיותר פעמים את הביצה. במידה והביצה נופלת הקבוצה "נקנסת" במחצית הסכום.
בתום הזמן כל קבוצה סופרת כמה כסף הצליחה לגייס. הקבוצה עם הסכום הגבוה ביותר היא המנצחת.

בסוף הפעילות **אמרי** לתלמידים: כל הכבוד! הרווחתם כעת את המשכורת הראשונה שלכם
ועזרתם לדוד לקנות מתנה לאמו!

הנחיות למורה:

5 דק' דיון:

ערכי דיון במליאה ושאלי את התלמידים:

- אילו סוגי עבודות אתם מכירים?
- מישהו רוצה לשתף במה ההורים שלו עובדים?
- במה תרצו לעבוד כשתהיו גדולים?

"כסף לא צומח על העצים"

שכר: תשלום בעד עבודה.

פרנסה: עבודה בשכר, מקור הכנסה שאדם מתקיים ממנו.

כסף הוא לא המטרה אלא האמצעי

הנחיות למורה: (7 דק')

הסבירי לתלמידים: בשיעורים הקודמים דיברנו על סחר חליפין, על חשבון בנק ואמצעי תשלום. כיום כולכם יודעים שעל מנת להרוויח כסף, יש לעבוד עבורו. ("כסף לא צומח על העצים")

הסבירי את המונחים על גבי השקף:

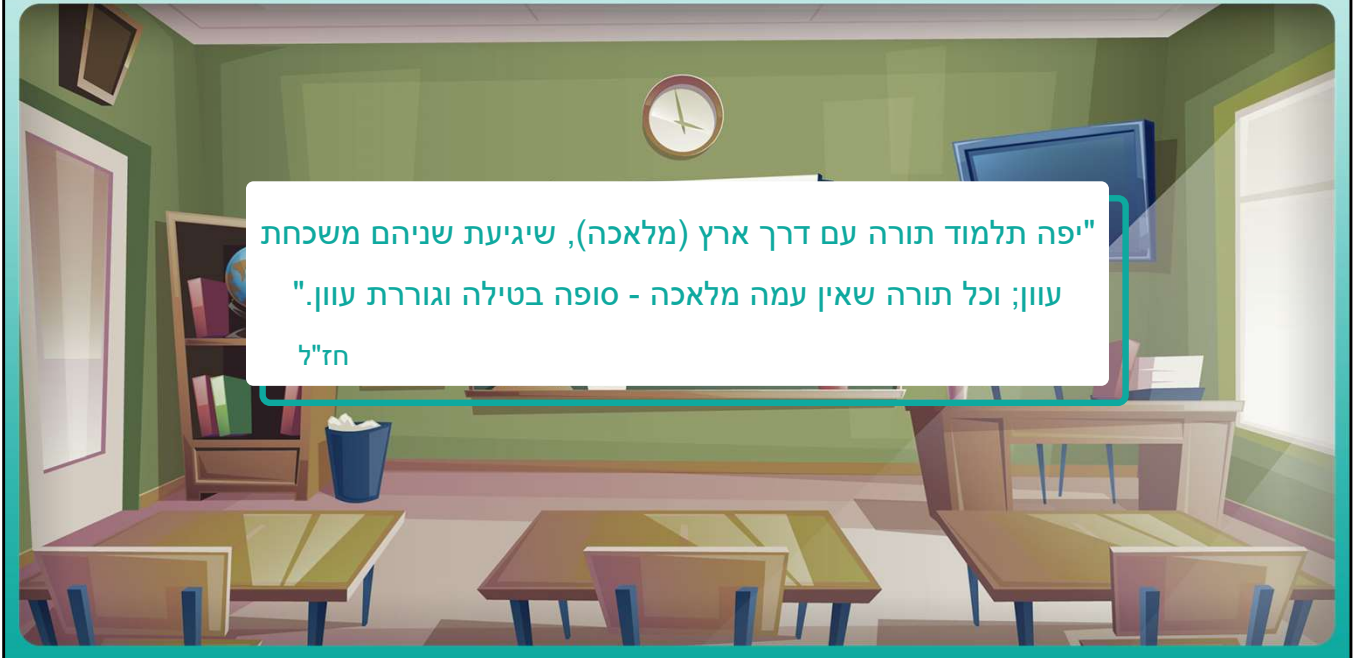
שכר משמעו תשלום בעד עבודה. יכול להיות שגם שמעתם את המילה "**משכורת**". השכר מתבטא לפעמים כמשכורת חודשית: תשלום על עבודה שנעשתה במשך חודש שלם. גם אתם, כאשר הבאתם לי את הביצה קיבלתם בתמורה שטר כסף וכך הקבוצה שלכם צברה את הסכום בשביל לעזור לדוד.

פרנסה משמעותה מקור ההכנסה שאדם מתקיים ממנו. **שאלי:** מה הכוונה במקור "הכנסה"?

אספי תשובות

הסבירי: כאשר אנו מקבלים כסף אנו בעצם "מכניסים" כסף לחשבון הבנק שלנו ולכן משכורת היא מקור "הכנסה".

הדגישי לתלמידים: כסף הוא לא המטרה, הוא האמצעי! בעזרת הכסף אנחנו מסוגלים לקנות דברים שאנחנו זקוקים להם לצורך מחייה. המטרה היא לא להרוויח כמה שיותר כסף רק בשביל להיות "עשיר"

הנחיות למורה:

הסבירי לתלמידים:

חז"ל הדגישו את חשיבותה של העבודה לצד התורה - כחלק מן הברית בין האל לעמו ישראל במעמד הר סיני: כשם שהתורה ניתנה לעם ישראל בברית, כך המלאכה ניתנה בברית, שנאמר: 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתְּךָ, וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לַה' אֱלֹהֶיךָ' (שמות כ 9) אף שלימוד תורה הוא ערך מרכזי במסורת היהודית, קבעו חז"ל כי **אין להתבטל מן העבודה, והדגישו את המצב הרצוי - השילוב בין השניים**: "יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ (=מלאכה), שיגיעת שניהם משכחת עוון; וכל תורה שאין עמה מלאכה - סופה בטילה וגוררת עוון."

הוצאות

הוצאות מזדמנות:

הוצאות שמשתנות בהתאם לצריכה שלנו או חד פעמיות

- קניית מזון
- תשלום חשבונות חשמל ומים
- תשלום נסיעות באוטובוס
- קניית ספרים וצעצועים
- קניית בגדים

הוצאות חוזרות

הוצאות שמשולמות בכל חודש

- תשלום לשכירות דירה
- תשלום לחוגים
- תשלום לטלפון סלולרי
- תשלום לקופת חולים

הנחיות למורה: (7 דק')

הסבירי: מצב בו משלמים עבור משהו כלומר מוציאים כסף מהחשבון נקרא הוצאה.

שאלי את התלמידים: כפי שכבר הבנו, הכסף שאנו מקבלים בעד העבודה שלנו נועד לתשלום על הוצאות שונות. אילו סוגי הוצאות אתם מכירים?

הסבירי: ההוצאות מתחלקות לשני סוגים: הוצאות קבועות והוצאות משתנות.

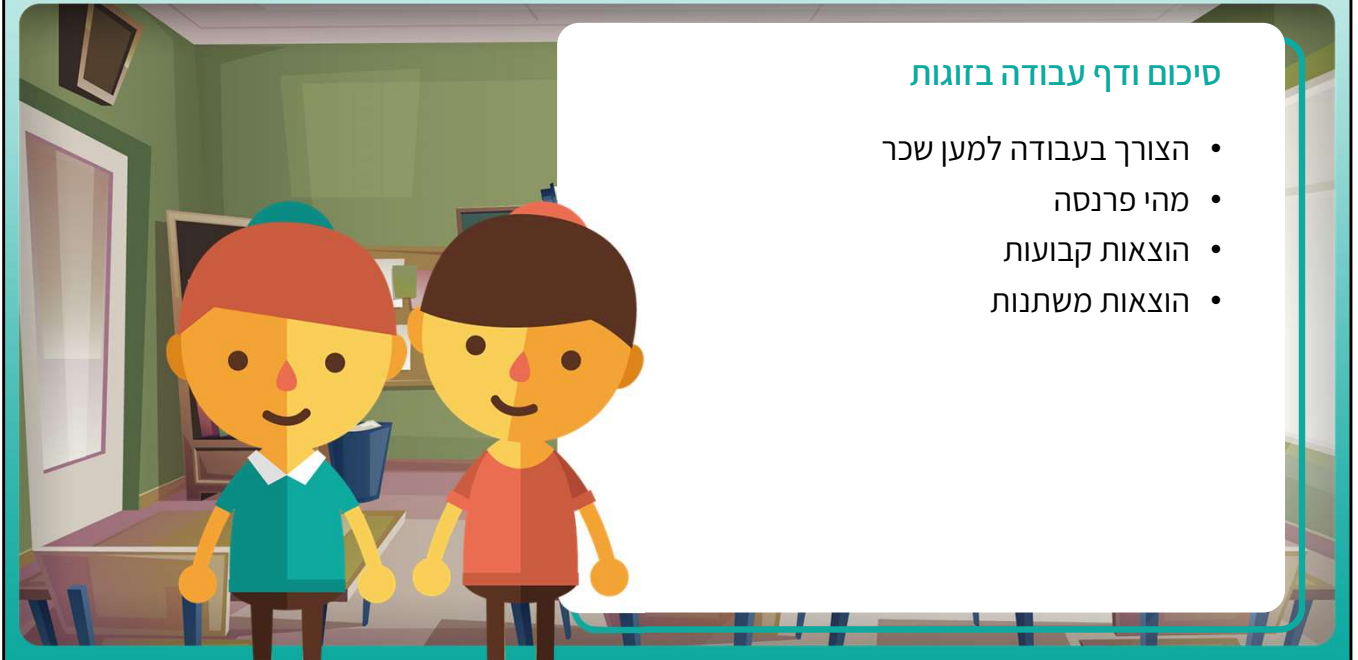
• **הוצאות חוזרות** הן הוצאות שמשולמות בכל חודש באופן קבוע למשל: שכירות דירה, חוגים לילדים, תשלום סלולר, תשלומים לקופת חולים ועוד.

• **הוצאות מזדמנות** הן הוצאות שתלויות בצריכה שלנו. ככל שנצרוך יותר, נשלם יותר למשל: תשלום חשבונות חשמל ומים, קניית מזון, נסיעות באוטובוס. הוצאות מזדמנות הן גם **הוצאות חד פעמיות** ש"נופלות" עלינו בהפתעה בלי שנדע עליהן מראש למשל: תיקון תקלה ברכב, קניית מתנת יום הולדת, נסיעה לטיול, קניית מעיל חדש ועוד.

למורה:

השלימי את סוף הסיפור:
בכסף שהרוויח דוד מסידור הביצים במכולת קנה לאמו מתנה צנועה וכל הילדים הפתיעו את אמא עם הברכות, העוגה והמתנה.

סיכום ודף עבודה בזוגות

- הצורך בעבודה למען שכר
- מהי פרנסה
- הוצאות קבועות
- הוצאות משתנות

למורה: (8 דק')

סכמי את השיעור בקצרה:

בשיעור זה למדנו על מהי פרנסה, למדנו על הצורך בעבודה למען קבלת שכר והפרדנו בין סוגי הוצאות שונות: קבועות ומשתנות.

כעת בצעו את דף העבודה בזוגות.

חלקי את דף העבודה (נספח א') לתלמידים.

הסתובבי בין התלמידים ועני על שאלות במידת הצורך.